

یکشنبه ۱۵ بهمن ۱۴۰۲
وگن امروز | شماره ۳۹۷۱

فرهنگ و هنر

اخبار

تقدیر از ۵ فعال رسانه در دومین دوره جایزه «قلم مقدس»

دومین دوره اعطای نشان روزنامه‌نگار تراز انقلاب اسلامی با عنوان «قلم مقدس» و یادمان مرحوم رضا مقدسی روزنامه‌نگار فقید، دیروز با حضور مسؤولان وزارت ارشاد و اهالی رسانه بر گزار شد. در بخشی از این مراسم، بیانیه دومین دوره اعطای نشان روزنامه‌نگار تراز انقلاب اسلامی توسط علی‌رضا ملکیان، عضو هیات‌رئیس‌ه اداران قرأت شد.

در این میان از تعدادی از اهالی رسانه و خبرنگاران توسط محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر مسؤولان تقدیر و نشان قلم مقدس نیز به آنان اعطا شد.

در همین راستانیز از حسین شریعتمداری مدیرمسئول روزنامه کیهان، عبدالله گنجی مدیرمسئول سابق روزنامه‌های جوان و همشهری، کاظم انبارلویی سردبیر پیشین روزنامه رسالت، پیام تیرانداز مدیرعامل خبرگزاری فارس و مسعود شجاعی طباطبایی مدیر خانه کاریکاتور ایران تقدیر شد. در این نشست همچنین از زحمات میترا لبافی، خبرنگار صداوسیما تقدیر به عمل آمد.

چهره‌های قدیمی تلویزیون میهمان این هفته «برمودا»

«برمودا» به میزبانی کامران نجف‌زاده این هفته میزبان چهره‌های قدیمی تلویزیون است؛ شخصیت‌هایی که سال‌ها در برنامه‌های تولیدی، سرگرمی و حوزه اخبار هوشناسی، صداوسیما را همراهی کرده‌اند اما مدتی است مخاطبان تلویزیون گفت‌وگویی از آنها نخوانده و نشنیده‌اند. امیرحسین مدرس، مریم کاویانی و محمد اصغری شنبه تا دوشنبه میهمان تاک شوی جدید شبکه نسیم می‌شوند تا با چالش‌های متفاوت این برنامه مواجه شوند.

«برمودا» با شعار «به وقت پیدا شدن»، محیطی دوستانه را برای مهمانان خود ایجاد می‌کند و با چالش‌هایی که در هر برنامه طراحی خاص خود را دارد، مهمان‌های خود را در موقعیت‌های غافلگیرکننده‌ای قرار می‌دهد.

تاک شوی کامران نجف‌زاده به تهیه‌کنندگی محسن نجفی سلواری و کامران شهریوری هر هفته شنبه، یکشنبه و دوشنبه ساعت ۲۰ رهای آنتن شبکه نسیم می‌شود.

وزیر فرهنگ در بازدید از نمایشگاه تجسمی فجر:

آثار هنرمدان

واکنش به دغدغه‌های داخلی و جهانی بود
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی عصر جمعه ۱۳ بهمن در جریان بازدید از نمایشگاه شانزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر در جمع خبرنگاران، ضمن قدردانی از هنرمدان هنرهای تجسمی برای خلق یک جشنواره کم‌نظیر، گفت: این نمایشگاه در کنار تمام خلاقیت‌های هنری، به دغدغه‌ها و مسائل روز جامعه ایرانی و جهانی توجه کرده است. همچنین هنرمدان با استفاده از ظرفیت رسانه‌های هنری جدید به صورت ویژه به مساله غزه پرداخته‌اند.

محمدمهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ در بخش دیگری از سخنان خود موضوع «جوایی جمعیت» در آثار ارائه‌شده در نمایشگاه هنرهای تجسمی فجر را مورد اشاره قرار داد و گفت: خوشبختانه در زمینه پیشرفت‌های عمومی کشور و دیگر موضوعات مهم، کارهای خوب و فاخری روی دیوار رفته که مایه افتخار است.

او تاکید کرد: هر گاه در عرصه هنرهای تجسمی شکوه و رونق وجود داشته باشد، سایر هنرهای تصویری نیز ارتقا پیدا می‌کنند. جشنواره هنرهای تجسمی فجر یک رویداد خاص است که در رسته‌های گوناگون فعالیت می‌کند و هر رسته یک دبیر دارد. همچنین این جشنواره امسال در تمام استان‌های کشورمان یک دبیر دارد و خانواده بزرگی از هنرمدان ذیل این رویداد هنری جمع شده‌اند که به همه آنها خلاقوت می‌گویم.

در این بازدید، مجید شاه‌حسینی رئیس فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، محمود سالاری معاون امور هنری وزارت فرهنگ، محمدحسین نیرومند مشاور وزیر فرهنگ در امور هنری و سینمایی، محمد خراسانی‌زاده مدیرکل هنرهای تجسمی، امیر عبدالحسینی دبیرکل فجر شانزدهم و محمدمهدی سموعی رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ، محمدمهدی اسماعیلی را همراهی کردند.

عضویت در کتابخانه‌های عمومی

در دهه فجر رایگان است

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور اعلام کرد به مناسبت فرارسیدن چهل‌وپنجمین دهه فجر انقلاب اسلامی، طرح عضویت رایگان و بشخصی جرایم در بزرگ‌ترین کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور اجرا می‌شود. به این‌ترتیب علاقه‌مندان از ۱۲ تا ۲۲ بهمن فرصت دارند با مراجعه به سامانه سامان و پرتال‌های کتابخانه‌ای و دریافت کد تخفیف عضویت رایگان، به عضویت کتابخانه مورد نظر خود درآیند.

در این طرح، اعضای که منابع اماتی شان شامل جرایم در بزرگ‌ترین می‌شود، در صورتی که در بازه زمانی ۱۲ تا ۲۲ بهمن به کتابخانه عودت دهند، مشمول تخفیف ۱۰۰ درصدی جرایم در بزرگ‌ترین خواهند شد. اعتبار کدهای تخفیف عضویت رایگان تا ۳۰ بهمن خواهد بود و فهرست پرتال کتابخانه‌های عمومی در سامانه مدیریت کتابخانه‌های عمومی نیز در نشانی www.samanplir در دسترس است.

حضرت امیر المومنین (ع):

بچهاره اسراف کارا چه دور است از اصلاح نفس و جبران کار خود.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد آخوندی
مدیرعامل: زما شکیبایی
سردبیر: سعید عابدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۷۲۷۲ | تلفن: ۶۶۴۱۷۲۷۲۸ | فاکس: ۶۶۴۱۷۲۷۲۹
پيام‌سان: vatanemrooz@vatnemrooz.ir | پست الکترونیک: info@vatnemrooz.ir
چاپ: موسسه جاج‌جم برتر برنا | توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۲۳۰۰

گفت‌وگوی «وطن امروز» با بهروز افخمی درباره فیلم «صبح اعدام» و داستان شهیدان طیب حاج‌رضایی و اسماعیل رضایی

در گذر لوطی‌ها

محمد محمدی: فیلم سینمایی «صبح اعدام» ساخته بهروز افخمی امسال در چهل‌ودومین دوره جشنواره فیلم فجر حضور دارد. این فیلم پرشی از لحظات پایانی زندگی اسماعیل رضایی و طیب حاج‌رضایی است که در پی قیام خونین ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ محکوم به اعدام شدند داستان این فیلم در فاصله زمانی ۵ تا ۶:۳۰ صبح روز اعدام این ۲ شخصیت تاریخی روایت می‌شود. علاوه بر ارسطو خوش‌رزم در نقش حاج‌اسماعیل رضایی، مسعود شریف در نقش طیب حاج‌رضایی، داود فتحعلی‌بیگی در نقش قاضی عسکر، پوریا منجزی در نقش کلیددار طیب، مهرداد نیکانم در نقش تیمسار، محسن آوری در نقش سرهنگ داستانی، کوه دارایی در نقش خبرنگار کیهان و فریبا آذرخش در نقش مادر حاج اسماعیل رضایی در تازه‌ترین ساخته بهروز افخمی نقش‌آفرینی می‌کنند. در رابطه با این فیلم گفت‌وگویی با بهروز افخمی کارگردان «صبح اعدام» داشتیم.

***

درباره ایده «صبح اعدام» توضیح دهید و اینکه چه شد در این سال‌ها این موضوع را زاند خودتان نگه داشتید و این زمان سراغ ساخت چنین فیلمی رفتید؟
حدود ۲۵ سال پیش در پی تحقیقی درباره حاج‌مهدی عراقی و هیات‌های مؤتلفه اسلامی، در آرشیو روزنامه کیهان به گزارش اعدام طیب حاج‌رضایی و حاج اسماعیل رضایی رسیدم. در آن زمان متوجه شدم این یک گزارش عادی نیست بلکه یک گزارش شجاعانه است و خبرنگاری که این گزارش را نوشته است به این فرد اعدام‌شده علاقه داشته است. گزارش کیهان مطلب مفصلی بود که خیلی شبیه یک فیلم و فیلمنامه بود اما هنوز چیزهایی برای فیلم شدن کم داشت. از همان زمان فکر کردم این گزارش می‌تواند پایه یک فیلمنامه باشد که ۸۰ دقیقه پیش از اعدام و ۱۰ دقیقه بعد از اعدام اسماعیل رضایی و طیب حاج‌رضایی را روایت کند. یعنی این فیلم می‌تواند هیچ فلش‌بکی نداشته باشد و در همان بازه زمانی باشد که خودش شبیه یک فیلمنامه است. در همه این سال‌ها موضوع این اعدام در ذهنم بود و از آرشیو کیهان عکس و نسخه‌برداری هم کرده بودم. هر چند وقت یک بار یاد این داستان می‌افتادم اما با خودم فکر می‌کردم الان وقت ساختن این فیلم نیست.

چند درصد این فیلم براساس مستندات و روایت‌های واقعی است؟ در ساخت این فیلم صدرصد نگاه مستند داشتید یا علاوه بر نوشتن دیالوگ در روند داستان هم تغییراتی ایجاد کردید؟
تقریباً تمام داستان «صبح اعدام» براساس وقایع است. یک نقل قول معروف از طیب وجود دارد که روز قبل از اعدام، زندان همین‌طور که داشته

مسائل نمی‌شد وارد فیلم شد. فکر می‌کنید فیلمسازان و سینماگران ما چقدر موظف هستند به چنین موضوعاتی که به نوعی مغفول واقع شده‌اند، بپردازند؟
وظیفه کسی نیست که به موضوعات مغفول بپردازد. من این داستان را دوست داشتم و درباره‌اش فیلم ساختم، اگر نه الزامی برای پرداختن به موضوعات خاص نیست.
با توجه به وضعیت سینمای الان فکر می‌کنید بیان چنین موضوعاتی در بسستر فیلم سینمایی می‌تواند مورد اقبال مخاطبان واقع شود؟
من «صبح اعدام» را با پول کم ساختم تا ضرر نکند و اگر هم ضرر می‌کند، کم باشد. نزدیک به نصف سرمایه این فیلم را خودم دادم. فکر می‌کنم فیلمی ساختمانم دوستش دارم. یعنی ساختن این فیلم شرمند نیست، از جایی از فیلم بدم نمی‌آید و راحت تماشا می‌ماند. این آنهایی که به طیب علاقه‌مند هستند ممکن است در همین اکران‌های جشنواره هم فیلم را پیدا و تماشا کنند اما این فیلم از آن آثاری است که به تدریج و در طول سال‌ها مخاطب خود را پیدا می‌کند. از این لحاظ «صبح اعدام» از آن دسته فیلم‌هایی است که دار و دسته و هواداری پیدا می‌کند که سینماچک‌ها فیلم باقی می‌مانند. من بعضی وقت‌ها فکر می‌کردم یک فیلم کالت می‌سازم و پر فروش است و واقعا هم پر مخاطب و پر فروش می‌شود. مثلاً فیلم «نوکران» تاگهان فروش زیادی پیدا کرد و به یکی از پر فروش‌ترین آثار سینمای ایران تبدیل شد.

نگاهی به فعالیت‌های وزارت ارشاد با محوریت شعر از دوره هفدهم تا هجدهم شعر فجر

پایان یگونیومیلیاردی شعر فجر

انجمن‌ها طرح‌های خود را به ادارات ارشاد استان‌ها برسانند تا بعد از آن به دست ما در تهران برسد. اما انجمن‌های ادبی جشنواره‌های داشتند که ۳ دوره برگزار شدند. این جشنواره از طرح‌های برتر حمایت و از ۱۰ انجمن هم تقدیر می‌شد و نظر انجمن‌داران هم نسبت به این اتفاق مثبت بود.

حسن پاکزاد، دبیر انجمن ادبی صراط استان زنجان در این باره گفته است: «برگزیده شدن در جشنواره باعث جریان‌سازی می‌شد به نحوی که از سمت ادارات ارشاد هم مورد تشویق و حمایت قرار می‌گرفتند.»
حمایت از انجمن‌های ادبی و شعر موضوعی نیست که در این دوره مورد توجه قرار گرفته باشد، بلکه نخستین فراخوان در ۱۵ آذر ۱۳۹۵ از نسوی بنیاد شعر و ادبیات داستانی وقت برای دریافت بهترین طرح از سوی انجمن‌های ادبی کل کشور منتشر شد تا بهترین ایده‌ها را که قرار بود سال ۹۶ اجرا شود را تا سقف ۳۰ میلیون تومان حمایت کند. بنیاد از سوی ارشاد موظف شد انجمن‌های ادبی را ساماندهی کند؛ فعالیت‌هایی هم مانند برگزارز ۳ دوره جشنواره که بعد از دوره اول به نام ملک‌الشعرا یه‌ار نامیده شد، انجام دادند. اما از سال ۱۴۰۰ بعد فعالیت‌های صورت‌گرفته با‌دغام بنیاد شعر و ادبیات داستانی در خانه کتاب ناده گرفته شد.

چهارشنبه هفته گذشته نیز اختتامیه هجدهمین دوره جشنواره شعر فجر در سالن سینمایی وزارت ارشاد ملو از جمعیت برگزار شد که برخی به ناچار سسر با این برنامه را دیدند.

در اختتامیه، آثار برگزیده و شایسته تقدیر معرفی شده و جوایز خود را از مسؤولان فرهنگی کشور دریافت کردند؛ در این دوره جشنواره بیش از یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان جایزه داده است که اسامی آنها به شرح زیر است:

بخش کودک و نوجوان

از میان ۶ نامزد نهایی بخش شعر کودک و نوجوان هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، کتاب «بعضی

شاید خیلی از موضوعات وجود دارد که فیلمسازان مختلف به آن می‌پردازند. شاید وجه تمایز آن نوع نگاه و زاویه دیدی باشد که فیلمساز به آن می‌پردازد. به طور مثال شاید درباره امام حسین و روز عاشورا فیلم‌های زیادی ساخته شده است اما فیلم «روز واقعه» ماندگار شد. شما چقدر تلاش کردید در تمام آثاری که ساخته‌اید و به طور ویژه در «صبح اعدام» با نگاهی خاص به موضوع بپردازید که حتی اگر گزاره‌ای از آن را جایز دیدم یا شما فیلم را برای یک عده خاص اختصاص بهروز افخمی باشد.

این مساله به تلاش فیلمساز ربطی ندارد و کسی تصمیم نمی‌گیرد کاری کند که شبیه کار دیگران نباشد. شما اصولاً یا اینگونه هستید یا نیستید. اگر اثر قلم‌تان قبلی تشخیص نیست پس یعنی قلم شما شخصیت ندارد. به این مساله سبک یا همان قلم اختصاصی می‌گویند. اهل فن قلم ۲ خطاط نستعلیق را از یکدیگر تشخیص می‌دهند. این دست خود آن استاد نیست بلکه او دارد تلاشی می‌کند خط درست بنویسد اما قلم او قابل تشخیص است.

بعد از فیلم با چند نفر از دوستان در خانه جشنواره صحبت می‌کردم و می‌گفتند کارگردانی فیلم بسیار خوب است اما شاید مخاطب عام نتواند با این فیلم ارتباط برقرار کند. نظر شما در این رابطه چیست؟ شما فیلم را برای یک عده خاص ساختید یا فکر می‌کنید مخاطب عام دارد؟

خیر! من برای مخاطب عام فیلم می‌سازم نه یک عده خاص. یعنی در ابتدا برای خودم فیلم می‌سازم و در مرحله دوم برای تماشاچی عادی فیلم می‌سازم اما این روزها تماشاچی‌های عادی به سینما نمی‌روند و اگر هم می‌روند برای اینکه قیمت بلیت سینما زیاد شده است به دیدن فیلم کم‌دی می‌روند. مخاطبان با خانواده آمدند و تصمیم می‌گیرند یک شب خوش بگذرانند و فیلم کم‌دی تماشا کنند. حق هم دارند اما «صبح اعدام» ممکن است به تدریج از طریق اکران آنلاین یا حتی تلویزیون مخاطب خود را پیدا کند. اتفاقی که برای فیلم «روبه» رخ داد. این فیلم در جشنواره هم با کینه‌توزی نادیده گرفته شد اما اکنون خیلی از مخاطبان «روبه» را دیده‌اند و این فیلم را به خاطر دارند.

اکنون روند است برزای گفتن این حرف اما به عنوان سؤال پایانی چه برنامه‌ای برای «صبح اعدام» بعد از جشنواره فیلم فجر دارید؟

بالاخره باید برای نمایش فیلم تمهیداتی در نظر گرفته شود اما باید ابتدا مشخص شود فصل و زمان اکران این فیلم کی است و اینکه شیوه نمایش چطور است. در سینمای کم در مدت زمان زیاد اکران می‌شود یا خیر. همه می‌دانیم اکنون اکران فیلم‌های غیر کم‌دی خیلی سخت شده است.

از پرنده‌ها شاعرزند» اثر اسماعیل‌الله‌دادی از انتشارات گویا به عنوان برگزیده و «شعرا رودخانه» اثر محمود پورهاب از انتشارات آستان قدس رضوی (به‌نشر) به عنوان شایسته تقدیر معرفی و تجلیل شدند.

بخش درباره شعر

از میان ۵ نامزد نهایی بخش «درباره شعر» هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، کتاب «خاقانی‌نامه (دفتر اول)» نوشته سعید مهدوی‌فر از انتشارات ادبیات به عنوان برگزیده و کتاب «شعر سپید: پژوهشی در باب قالبی بی‌قافیه» نوشته مهدی علیایی‌مقدم از نشر نامک و «فهرست توصیفی-تحلیلی مقالات مربوط به فردوسی و شاهنامه از سال ۱۲۹۴ تا ۱۳۸۰» نوشته زهرا سعیدزادی و مرضیه خافی از انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد به طور مشترک به عنوان شایسته تقدیر معرفی و تجلیل شدند.

بخش شعر کلاسیک بزرگسال

از میان ۴ نامزد نهایی بخش شعر کلاسیک بزرگسال هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، کتاب «هل بستگی» اثر حسین دهلوی از انتشارات سوره مهر به عنوان برگزیده و «کوچه بارانی اشراق» اثر حمید مبشر از انتشارات شهرستان ادب به عنوان از شایسته تقدیر معرفی شدند.

بخش شعر محاوره بزرگسال

از میان ۴ نامزد نهایی بخش شعر محاوره بزرگسال هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، کتاب «محوارات» اثر امیرعلی سلیمانی از انتشارات نزدیک‌تر به عنوان برگزیده و «عشق تو نمی‌میرد» اثر علی‌رضا طباطبایی از انتشارات آرادمیان به عنوان شایسته تقدیر معرفی و تجلیل شدند.

بخش شعر نو بزرگسال

از میان ۵ نامزد نهایی بخش شعر نو بزرگسال هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، کتاب «ای زیبارو خدا خیرت دهد» اثر محمدباقر کلاهی‌هری از انتشارات «مهر و دل» به عنوان برگزیده و «ندرت ناگوار مرگ» اثر حنیف خورشیدی از انتشارات شب چله به عنوان شایسته تقدیر معرفی شدند. لازم به ذکر است به برگزیدگان ۲۵۰ میلیون تومان و شایسته تقدیر ۷۵ میلیون تومان اهدا شد. یکی از بخش‌های اصلی مراسم اختتامیه هجدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر به تجلیل مقام ادبی و عرفانی حجت‌الاسلام زکریا اخلاقی اختصاص یافت.